

A digitális oktatásról szóló kérdőív eredményeinek elemzése

A digitális felület használhatósága

15. A Teams program alkalmas felület a digitális oktatás megvalósítására.

[További részletek](#)

igen	78
inkább igen	51
nem tudom	8
inkább nem	10
egyáltalán nem	4

A válaszadók jelentős, 86 %-a százaléka alkalmasnak tartja ezt a platformot oktatási célra. Ennek oka, hogy egy könnyen hozzáférhető, egyszerűen telepíthető, könnyen elsajátítható, okostelefon applikációval rendelkező és windows kompatibilis program. A 3 %-os „egyáltalán nem”, illetve a 7 %-os „inkább nem” válaszoknak egyik oka apróbb fejlesztéssel megoldható problémákból ered. Pl.: az okostelefon app bizonyos funkciókat nem lát, ill. nem futnak rajta. Másik probléma, hogy néhány család nem windows alapú, MacOS, Linux operációs rendszerével nehezen egyeztethető.

9. A digitális tanrend és ez a platform alkalmas arra, hogy az iskolából/tantermi oktatásból hosszabb-rövidebb időre esetlegesen kieső tanulók ne maradjanak le a többiektől.

[További részletek](#)

igen	71
inkább igen	44
nem tudom	13
inkább nem	15
egyáltalán nem	8

Szintén jelentős arányban úgy látják, alkalmas a Teams a felzárkóztatásra az iskolai tanításból kieső tanulók részére. Így vált idén is lehetővé, hogy két tartósan beteg diákunkat lezárhattuk, ezáltal elkerülhettük az osztályozóvizsgát.

21. A Teams felületet a normál tanítás kiegészítéseként is szívesen igénybe vennénk.

[További részletek](#)

igen	62
inkább igen	41
nem tudom	10
inkább nem	20
egyáltalán nem	18

A szülők bő kétharmada azzal is egyetért, hogy kiegészítésként is alkalmazható a normál tanítási rend mellett. Csak egy példát engedjünk meg: kiselőadások kiválóan illeszkedtek a tanórai munkába, ha ennek anyagát a diák még az óra előtt megosztja a szaktanárral, illetve a munkában részt vevő társaival, jól tudnak együttműködni. Ráadásul nem kell pendrive, nyomtatás stb.

Tárgyi feltételek

8. Ezen időszakban végig adottak voltak a távoktatás technikai feltételei háztartásunkban.

[További részletek](#)

igen	89
inkább igen	47
nem tudom	0
inkább nem	11
egyáltalán nem	3

Háztartásaink 9%-ában nincs meg a technikai feltétele a távoktatásnak? Ez azt jelentené, hogy 50 diákunk nem vehetett volna részt oktatásunkban! Ilyen tapasztalatunk nincs, osztályonként egy-két esetben fordultak hozzánk szülők, diákok ilyen ügyben. A problémát abban látjuk, hogy a többfelhasználós háztartásokban esetleg nehezen volt egyeztethető a szülői munka, a diák tanulása azonos időben, esetleg több számítógépre, okostelefonra és szélesebb sávú internetre lett volna szükség a gyerekek létszáma miatt – ez a témakör itt kerül összefüggésbe az „online órák száma” témakörrel.

22. Gyermekem számára a normál tanítás során tudok biztosítani mobil digitális eszközt.

[További részletek](#)

igen	95
inkább igen	26
nem tudom	9
inkább nem	13
egyáltalán nem	7

Ez a kérdés a jövőre vonatkozik. A bizonytalanság oka érthető, így is a válaszadó családok 80 %-a igennel válaszolt.

A szülői ház és az iskola kapcsolata

4. Szülőként nagyobb betekintésem, rálátásom volt az iskolában folyó munkára, a tananyag tartalmára.

[További részletek](#)

igen	58
inkább igen	43
nem tudom	8
inkább nem	32
egyáltalán nem	10

Az iskolai munka bizonyos tekintetben zárt rendszerben folyik, szükség lenne a nagyobb transzparenciára. A digitális oktatás betekintést engedett a tanítási-tanulási folyamatba, és szükség volt a szülők hatékony közreműködésére. Ezt erősítették meg a felmérés adatai: 101 fő igen, 42 fő ellenében.

14. Az iskolától megkaptam a kért segítséget.

[További részletek](#)

igen	58
inkább igen	40
nem tudom	39
inkább nem	7
egyáltalán nem	4

98 fő érzekelte az iskola segítõ hozzáállását. Érdekes adat, hogy a nem tudom választ 39 fő jelölte meg, ez azt jelenheti, hogy nem volt szükségük jelentős segítségre. 11 fő jelezte, hogy nem kapta meg a kért segítséget. Nagyon fontos szerep jutott az osztályfõnököknek a kommunikációban,

az osztály digitális oktatásának szervezésében és a lelki segítségnyújtásban, esetleg - egyes esetekben - ezek hiányát érezhették a válaszadók.

16. A karantén idején a szükséges információkat idejében megkaptam.

[További részletek](#)

igen	70
inkább igen	57
nem tudom	5
inkább nem	16
egyáltalán nem	2

127 fő jelezte, hogy a szükséges információk idejében eljutottak hozzájuk, 2 fő nemmel válaszolt és 16 fő inkább nemmel. Ezt nem magyarázzuk. A kommunikációnak két végpontja van: adó és vevő, és mindkettőnek felelőssége van abban, hogy a csatorna megfelelően működjék.

Oktató munka

1. A tanárok folyamatosan és egyenletesen terhelték gyermekemet a digitális tanrend 3 hónapja során.

[További részletek](#)

igen	30
inkább igen	59
nem tudom	4
inkább nem	47
egyáltalán nem	7

Azok vannak túlsúlyban, akik folyamatosnak és egyenletesnek érezték a terhelést. A szöveges megjegyzésekből kiderül, hogy a tanárok igen eltérőek voltak abból a szempontból is, hogy mennyire szabták a tanulókra a feladatok mennyiségét, mennyire vették figyelembe a lehetőségeiket, képességeiket, terhelhetőségüket. Több diák számára sokkal több energiába került a tanulás, ezért nehezebben birkóztak meg a nagyobb terheléssel.

12. Gyermekem kapott segítséget a tanároktól, ha arra szüksége volt.

[További részletek](#)

igen	57
inkább igen	52
nem tudom	19
inkább nem	22
egyáltalán nem	1

A válaszokból az tükröződik, hogy a tanárokhöz bizalommal fordulhattak a diákok, ha segítségre volt szükségük.

11. Gyermekem számára egyértelműek voltak a tanári elvárások.

[További részletek](#)

igen	38
inkább igen	58
nem tudom	13
inkább nem	40
egyáltalán nem	2

Körülbelül kétharmaduk számára egyértelműek voltak az elvárások. az egyáltalán nem választ ketten jelölték meg.

19. A feladatok megértése nem okozott problémát.

[További részletek](#)

igen	36
inkább igen	53
nem tudom	12
inkább nem	40
egyáltalán nem	9

Többségben vannak azok, akiknek nem voltak megértési nehézségeik, kb. egyharmadnak azonban igen. Valószínűleg ez az offline oktatásban is hasonlóan alakul, de a személyes jelenlét, az azonnali visszacsatolás lehetősége miatt erre nem derül fény. Azonban itt most a szülőnek lehetősége volt a segítségnyújtásra.

2. A tanárok folyamatos visszajelzéseikkel fenntartották gyermekem motivációját.

[További részletek](#)

igen	31
inkább igen	52
nem tudom	18
inkább nem	42
egyáltalán nem	8

Több, mint fele gondolja úgy a szülőknek, hogy a visszajelzésekkel fenntartottuk a motivációt. A hozzáfűzött véleményekből kiderül azonban, hogy voltak tanárok, akiknél elmaradtak vagy sokat késtek a visszajelzések a tanulók munkájáról, ez bizonyos esetekben frusztráló volt a diák számára.

A visszajelzések késésének okát abban látom, hogy a kiadott feladatok alapos ellenőrzése hatalmas munkát jelentett a tanárok számára.

29. Gyermekem a beadandó feladatokról, a megírt és beküldött házi feladatokról, dolgozatokról mindig kapott értékelést, visszajelzést tanáraitól.

[További részletek](#)

igen	48
inkább igen	54
nem tudom	20
inkább nem	25
egyáltalán nem	4

Ennél a kérdésnél a válaszadók ötöde látja úgy, hogy inkább nem vagy egyáltalán nem kapott visszajelzést a diák a munkájáról, a többség azonban az igen vagy az inkább igent jelölte meg.

18. A kontakt órák száma megfelelő volt a heti tanrendben.

[További részletek](#)

igen	32
inkább igen	37
nem tudom	19
inkább nem	35
egyáltalán nem	28

A többség nem tartotta megfelelőnek a kontakt órák mennyiségét.

A szóveges vélemények is ezt tükrözik, 10-en fogalmazták meg, hogy nem tartották elegendőnek a kontakt órákat.

Amikor azt kértük a kollégáktól, hogy ne tartsanak meg minden órát az online térben, a gyerekek túlterhelését szerettük volna elkerülni.

Ha minden órát megtartunk, és házi feladatot, gyakorlást is kérünk, az igen megnövelte volna a gyerekek tanulással és a gép előtt üléssel töltött idejét. Így is több család panaszkodott arra, hogy gyermekük – kihasználva a lehetőséget - a tanulás mellett sokkal több időt töltött számítógépes játékokkal, mint valaha. Ennek mentálisan is érezhető volt a negatív hatása, ettől szeretnénk megóvni gyermekeinket.

28. A nyelvórák online tartása hatékonynak bizonyult, támogatta a nyelvtanulásban való előrehaladást.

[További részletek](#)

igen	51
inkább igen	36
nem tudom	24
inkább nem	26
egyáltalán nem	13

Láthatóan szükség volt – főleg a nyelv esetében - az online órák megtartására. Az idegen nyelveket magas óraszámban tanítjuk, jellegéből adódóan elengedhetetlen a verbális kommunikáció a tanítás során, ezért vonatkozott rá külön egy kérdés.

A gyermek munkája

3. Gyermekek új impulzusokat kaptak az otthoni tanulás során.

[További részletek](#)

igen	52
inkább igen	49
nem tudom	15
inkább nem	26
egyáltalán nem	9

Mindenki számára új és megterhelő helyzet alakult ki, ezért volt fontos a résztvevők kölcsönös odafigyelésére és türelmére. A hétköznapjainkban szinte már az életünk részévé vált a digitális kultúra, amelyet jól, rosszul használnak gyermekeink is. Hirtelen új dimenziókat kapott a digitális oktatás, rákényszerítette az intézményt, hogy a mindennapi ismereteinket rendszerbe szervezze, és működőképes megoldással álljon helyt. A meglévő ismeretekre alapozva készítettük fel tanárainkat, és próbáltunk minden szükséges információt a családok részére átadni.

Az új helyzet mindenképpen inspiráló volt a tanulók számára. A nagy többségüket (101 fő) új impulzusok érték, amelyek motiváló hatásúak voltak, de azért jelentős részük (35 fő) jelezte, hogy nem volt különösen újdonság számukra.

5. Gyermekek több időt fordított tanulásra, mint általában a normál tanrend során.

[További részletek](#)

igen	60
inkább igen	25
nem tudom	9
inkább nem	36
egyáltalán nem	19

A tanulásra fordított időt a digitális oktatás átstrukturálta, mert amíg a normál tanítás során az iskolában eltöltött és az otthoni tanulásra fordított idő kiegyensúlyozott és megszokott arányban jól elkülönült (egyéne válogatja), voltak megszakítások, pihenő idők, addig a digitális oktatás egy nagy összefüggő és nehezen tagolható időintervallummá vált, amelynek tagolása, a napirend mentén végzett munka nagy fegyelmet és szülői irányítást igényelt még a főgimnazisták esetében is. Az online órák órarendbe való szervezésével és a tanárok folyamatos önmérsékletre való figyelmeztetésével próbáltuk a diákokra (családokra) nehezedő terheket csökkenteni. 85 fő látta úgy, hogy több időre volt szükség a mostani helytálláshoz, 55 fő azt jelezte, hogy nem kellett több időt rászáni.

6. Gyermekek nagyobb érdeklődést mutatott a tananyag iránt, mint általában.

[További részletek](#)

igen	16
inkább igen	28
nem tudom	22
inkább nem	62
egyáltalán nem	23

Iskolánkban jellemzően nagy hangsúlyt fektetünk a személyes kapcsolatokra. A tanári példamutatás, jelenlét inspiráló gyermekeink számára. A digitális oktatás folyamán kialakult távolságtartás, az online kapcsolatok nem pótolták az iskola közösségét és a pedagógusok motiváló hatását. Több esetben azért sikerült - a távolság dacára is - felkelteni és fenntartani az érdeklődést, ez nagy energiákat emésztett fel. Ennek a teljes kifejlődésére és általánossá válására nem volt elég idő. A jövőben a tapasztalatok összegzésével, tudásmegosztással tudunk javítani a digitális oktatás hatékonyságán. A válaszadók többsége szerint ez az új helyzet nem hozta magával a tantárgyak felé mutatott nagyobb érdeklődést.

7. Gyermekek könnyedén elsajátította a platform (Microsoft Teams) használatát

[További részletek](#)

igen	95
inkább igen	40
nem tudom	0
inkább nem	11
egyáltalán nem	5

A Teams mint tanulási platform kezelése nem okozott nagy gondot a tanárok és a tanulók számára sem. Könnyedén elsajátították a kezelését. A visszajelzések szerint az egyes tanárok különböző megoldásai a programon belül többféle tanítási, tanulási stratégia változtatása (hova töltik fel az anyagot, hova kérik visszatölteni a megoldott feladatokat) nehezítette a tájékozódást. Ennek ellenére a döntő többség (135 fő) szerint jól kiismerhető, és könnyedén elsajátítható ennek a tanítási felületnek a használata. A lehetőség, amit az Egyházmegye biztosított, hogy egységes keretek között tudtuk a digitális oktatást megvalósítani, alapvetően leegyszerűsítette, egységesítette iskolánkban a munkát. Ezen belül a tanári szabadság és útkeresés által hozott különböző megoldások használata elfogadott lehetőségek voltak, amelyeknek ilyen szintű egységesítésére nincs szükség.

13. Gyermekek tanulási teljesítménye javult az elmúlt 3 hónap során.

[További részletek](#)

igen	34
inkább igen	53
nem tudom	9
inkább nem	34
egyáltalán nem	20

Elég kiegyensúlyozott a visszaérkező válaszok eredménye, de a többség (87 fő) javuló tendenciát lát, amíg (54 fő) szerint nem javult gyermekek teljesítménye. Több esetben megfigyelhető volt, hogy a szorgalmas, precízebb munkát folytató tanulóink sokat tudtak javítani, míg a normál tanítás során a könnyebben tanuló diákok, akik kevesebb ráfordított energiával is jó eredményeket értek el, most a szorgalom hiányában rontottak eredményükön. Nehezen látható, hogy ez mely

esetekben volt mély, készség szintű tanulás, vagy csak felületes feladatmegoldás. Erre a választ a normál oktatás visszaállítása adja majd meg, ahol a tudás valóban tetten érhető lesz.

Természetesen fontos tapasztalatokat szereztek tanulóink az új ismeretszerzés területén, ami hiányosságnak bizonyult korábban, és ezen ismeretek megléte hatékonyabb tanulást eredményezhet a jövőben.

17. Gyermekem ismeretszerzési kompetenciái fejlődtek a digitális tanulás során.

[További részletek](#)

igen	42
inkább igen	55
nem tudom	32
inkább nem	12
egyáltalán nem	10

Ezt támasztják alá a 17. kérdésre adott válaszok, amelyek döntő többsége (97 fő) egyetértett azzal, hogy gyermeke ismeretszerzési kompetenciái fejlődtek. Érdekes, hogy ezt (32 fő) nem tudta értékelni vagy is-is választ adott.

20. Gyermekem kevés segítséget igényelt, képes volt az önálló tanulásra.

[További részletek](#)

igen	57
inkább igen	50
nem tudom	4
inkább nem	29
egyáltalán nem	11

A szóbeli vissza jelzések során az a látszat alakult ki, hogy nagyon sok tanulónak komoly segítségre volt szüksége. Az itt kapott válaszok azt igazolják, hogy a nagy többség (107 fő) gyermeke képes volt az önálló tanulásra, míg 40 fő azt jelezte, hogy segítségre szorult, tehát nagyobb szülői jelenlétre volt szükség. Intézményünk deklaráltan egy tehetséggondozó, nyolcosztályos gimnázium, ez a szemlélet tetten érhető tanáraink munkáján és a vezetés szemléletén is. A hétköznapiakban nagy hangsúlyt fordítunk a különbségek kiegyenlítésére a tanórákon differenciálással, azon kívül a fejlesztő team munkájával. Ennek megvan a hatása, jól nyomon követhető a tanulók fejlődése és eredményességének javulása. Az online térben is próbáltunk segíteni a fejlesztő órák megtartásával, pszichológiai és pedagógiai ajánlásokkal, de a személyes jelenlétet nem tudtuk pótolni. Ezért köszönet illeti a szülőket az otthoni tanulás során vállalt nagyobb szerepért.

A digitális tanulás lelki oldala

27. Az új oktatási rendben a digitális órarend kialakítása nagy biztosságot adott a gyermekemnek, segítséget nyújtott számára az új napirend megtervezésében.

[További részletek](#)

igen	52
inkább igen	39
nem tudom	16
inkább nem	27
egyáltalán nem	17

A tanulás egy pszichés állapot, melyet nagymértékben támogat a helyesen kialakított napirend – a rendszeresség. Digitális oktatásunkban, digitális órarendünkkel támogattuk a családokra háruló feladat megsegítését, hiszen az otthonába zárt család csak maga tudja kialakítani

napirendjét. Erre nemcsak órarend, hanem napirend javaslatot is rendelkezésre bocsátottunk diákjainknak.

10. A digitális munkarend ideje alatt kialakult gyermekemnek a helyzethez igazodó napirendje.

[További részletek](#)

igen	75
inkább igen	40
nem tudom	1
inkább nem	29
egyáltalán nem	5

24. Gyermekemnek maradt elég ideje a kikapcsolódásra, sportolásra az elmúlt 3 hónap alatt.

[További részletek](#)

igen	66
inkább igen	42
nem tudom	4
inkább nem	26
egyáltalán nem	13

A családok diákjainak 76%-a tudta ezt megvalósítani, 71%-nak kikapcsolódásra is volt lehetősége. Fejlesztendő terület, melyet nagymértékben befolyásol (osztályfőnöki, szülői tapasztalataink alapján) a tanuló kora, neme, volt-e a családban „home office” a szülőknél, a diák eddigi napirendje stb. (Ld. például a kamaszkort!)

25. Gyermekemet a digitális oktatás motiváltabbá, önállóbbá tette a tanulásban.

[További részletek](#)

igen	31
inkább igen	49
nem tudom	12
inkább nem	36
egyáltalán nem	23

26. Gyermekem szívesen vett részt az online órákon, mert ezek az órák lehetővé tették számára a tanáraikkal, a társaikkal való közvetlen kommunikációt, interakciót.

[További részletek](#)

igen	56
inkább igen	45
nem tudom	10
inkább nem	30
egyáltalán nem	10

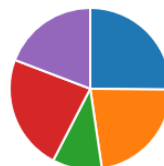

A másik vizsgált oldala a tanulásnak a motiváció, melyet az online órák, a digitális eszközökkel végzett - gyakran kreatív - munka, az új impulzusok hivatottak ebben a helyzetben megadni. Ezen a területen sokat kell még fejlődnünk, de (az informatikatanár tapasztalatai alapján) a digitális eszközök használata a tanulók nagy részében erős motivációt vált ki, jelentősen csökken viszont a motiváció, ha ezt meghatározott tudás megszerzésére, tanulásra kell használniuk.

23. Gyermekem nagyobb pszichés terhelést kapott az elmúlt 3 hónapban, mint általában a normál tanrend során.

[További részletek](#)

igen	38
inkább igen	34
nem tudom	15
inkább nem	35
egyáltalán nem	29

Végül pedig a tanuláson kívüli egyéb stresszt okozó tényezők, körülmények jelentős pszichés terhelést okoztak, amint ez jól kiolvasható a diagramból is.

A szöveges válaszok értékelése

Csoportosítottuk az információkat, amelyeket a válaszok rejtettek. Zárójelben az említések száma található.

1. A kérdésekre vonatkozó észrevételek

Nem voltunk tekintettel a korosztályi sajátosságokra (2).	A tanulók életkoruktól, fejlettségi szintjüktől függően tudták feltalálni magukat ebben a – számukra is – új helyzetben. Tanárainkra is elmondhatjuk ezt. Most nagy jelentősége volt annak, hogy a tanár mennyire rendelkezett a digitális oktatásban előismeretekkel, mennyire volt képes rugalmasan alkalmazkodni ehhez a helyzethez. Ez természetes, mi azonban a gimnázium egészéről szerettünk volna képet alkotni.
A különböző tanárokat egy válaszban kellett értékelni (4).	

2. Külső akadályozó tényezőket említettek

Sok minden elvonja a gyerek figyelmét (3).	Ezek olyan problémák, amelyekre az iskolának mint intézménynek csak közvetett megoldásai vannak. Ajánlásokat tehet, ezeket meg is tettük (pszichológus, 4x4 kulcs az önálló tanuláshoz). Természetesen, ha az osztályfőnökhöz, egyes tanárokhoz fordulnak, ők, amit tudnak, segítenek.
Játékra, csetelésre használja a gépet (2).	
A szülőnek sokat kell segítenie (2).	
Családi nehézségek rontották az amúgy sem könnyű helyzetet (1).	
A személyes kapcsolatok nem pótolhatóak (3).	

3. Pozitív visszajelzések – köszönjük ezeket, megerősítők.

Tisztelet, köszönet a tanároknak (5).
Jó volt belelátni a tanárok munkájába (2).
A tanárok többsége rendkívül sok energiát tett bele az elmúlt hetekbe, jól megoldotta a feladatot – név szerint is kiemelték egyes kollégáinkat (5).
Jó volt így tanulni, tetszettek az online órák, önállósodtak a gyerekek (3).
Szervezettebbek voltunk más iskoláknál, jó volt a hozzáállásunk, nyitott és megoldást kereső tanáraink a lehető legtöbbet hozták ki ebből a helyzetből (1).
Biztosítottuk a koncentrált tanulás hátterét, nem terheltük meg a gyerekeket, megfelelő mennyiségű volt a tananyag (1).

4. Problémát jeleztek – ezeket is köszönjük, hiszen ezekből tudunk tanulni, lehetőséget biztosítanak a fejlődésre.

Az egyes tanároktól függött, milyen volt az	Ez offline is így van, felelősségünk
---	--------------------------------------

oktatás (10).	vitathatatlan.
Nem voltak egységesek a módszerek, a felületek, nehezen volt követhető a feladatadás, volt, aki nem a Teams-ben küldte a feladatot (8).	Mi is tanultuk a rendszer működését, kerestük az utakat, reméljük, hogy idővel javult a helyzet. Ha újra szükség lesz ilyen oktatási formára, erre vonatkozóan az iránymutatás mellett hatékonyabb ellenőrzést kell végeznünk.
A tanárok nem tartották magukat a digitális órarendhez, nem akkor tartották az órákat, amikor azt beírták, a feladatkiadás is esetleges és rendszertelen volt, tovább tartották az órákat, illetve nem tartották meg a szüneteket, a hétvégét (13).	A kibővített vezetőségi értekezleten (munkaközösség-vezetőkkel, informatikusokkal) március 16-án, a karantén első napján megtartott értekezleten fektettük le az elkövetkező időszakra vonatkozó szabályokat, ezeket azonnal kiküldtük a kollégáknak. Minden levelünkben hangsúlyoztuk a rendszeresség, kiszámíthatóság, a pihenő idők megtartásának fontosságát. Mindenképpen nagy tanulság számunkra, milyen mértékig alkalmazkodnak a kollégák a közösen megfogalmazott iránymutatáshoz.
Sokan kevesellték a digitális órákat, jelezték, hogy más iskolákban minden órarendi órát megtartottak online. Kevésnek találták a tanári magyarázatot, illetve jelezték, hogy volt olyan kollégánk, aki egyáltalán nem tartott online órákat, nem adott feladatot (15).	Kimondottan azt kértük, hogy a tanárok ne tartsák meg minden órájukat online. Hihetetlen terhelésnek tettük volna ki a gyerekeket, hiszen a gép előtt kellett volna tölteniük minden munkanapjukat, s csak ez után fogtak volna az önálló tanuláshoz. Bízunk abban, hogy az, hogy valaki egyáltalán nem adott feladatot, egyedi eset volt. A digitális órarendek kialakítása az offline órarend alapján az osztályfőnökök irányításával, az egy osztályban tanító tanárok bevonásával történt.
Van, aki szerint kevesebb volt az elsajátított tananyag (1), túl sok volt a gyerek szabadideje (1). Van, aki szerint túlterheltük a gyerekeket, illetve a terhelés egyenetlennek bizonyult (6).	Valószínűleg ezt az offline világban is így érezzük, nagyon függenek ezek az érzetek a gyermek érettségétől, mentális és fizikai állapotától.
Nem vettük figyelembe a gyerek képességeit (írástempó, fotókészítés stb.), mentális és fizikai állapotát, rövid határidőket kaptak (9).	Ezek olyan kérdések, amelyekkel nyugodtan lehet a szaktanárhoz fordulni, bátorítsák a gyermekeket is erre, mindent el lehet mondani udvariasan – mint a válaszokból kiderült, ha kért valaki segítséget, meg is kapta.
Késtek a visszajelzések (5).	Saját tapasztalatunkat megfogalmazva mondhatjuk, igen nagy mértékben nőtt meg a gép előtt töltött időnk. A gyerekek számára optimálisnak ítélt feladatmennyiség a tanár számára olyan mennyiségű javítani valót eredményezett, amivel – minden igyekezet ellenére - igen nehéz volt megbirkózni.
Szigorúbban értékelték a tanárok (1).	Sosem volt még ilyen magas az iskola tanulmányi átlaga.
Nem egyeztettek egymással a tanárok (2).	A munkaközösségeken belül az észszerű

	mértékű egyeztetés megtörtént, offline sem tudunk többet egyeztetni.
Felkészületlenek voltak a tanárok (1).	A járványügyi helyzet, az iskolák bezárása mindenkit, minket is felkészületlenül ért. Pénteken késő este tudtuk meg, hogy hétfőtől már nem találkozhatunk személyesen a diákjainkkal, egymással.
A vezetőség nem irányította a folyamatokat, magukra hagyta a tanárokat és a diákokat (2).	A vezetőség folyamatosan ülésezett. Amíg lehetett, személyesen, majd online értekezleteken egyeztettünk. Kerestük a felmerülő problémákra a megoldást, a kérdésekre a válaszokat. Munkaidőben és azon túl is elérhetőek voltunk telefonon, mindenkinek, aki hozzánk fordult, igyekeztünk segíteni, amiben csak tudtunk.
Nem volt ügyelet (1).	Nem igényelt senki sem ügyeletet, június 2-ától két hétig két gyermek számára volt rá szükség, megszerveztük, tanáraink ügyeletet láttak el.
Eltűnt a számítástechnika-tanár (1).	Segítségével hoztuk létre a Teams felületén a csoportokat. Ő irányította azt a munkát, amit a főgimnazista diákjaink végeztek: oktató anyagokat állítottak össze a kisebbek segítése céljából. Munkanapokon 13-14 óráig telefonon és a Teams felületén tartott ügyeletet, e-mailben a nap bármely szakában lehetett hozzá fordulni. Sokan éltek is ezzel a lehetőséggel.
Van, aki nehezményezte, hogy elmaradtak az informatika-, testnevelés-, rajz-, technikaórák (1), van, aki szerint az is sok volt, amit ezekből a tárgyaktól kértünk (1).	Azért kértük, hogy ezeket ne tartsák meg kollégáink, hogy ezzel is csökkentsük a tanulókra nehezedő terhelést. Azonban, mivel nagyon fontosnak tartjuk a jobb agyfeltekés tevékenységeket a személyiségfejlődés szempontjából, kaptak más módon ilyen feladatokat (pl. projekt). Ennek megítélése is erősen gyerekfüggőnek bizonyult.
A tanárok tájékoztassák a szülőket a módszereikről (1).	Nagyon nehéz lett volna ez, hiszen ezeket a módszereket folyamatosan dolgoztuk ki, alakítottuk, próbálgattuk, hiszen nem volt tapasztalatunk ebben az oktatási formában.

5. Javaslatok

Legyen a felületen összegzés a feladatokról, jelenjenek meg a naptárban is a határidejükkel együtt, a naptár figyelmeztessen a leadási határidőre (7).	Ezeket a fejlesztőknek jelezzük.
Növeljük a digitális segédanyagok számát (1).	Az online oktatás koncentrált tanulás volt számunkra is, kerestük az anyagokat, lehetőségeket, ennek a haszna nyilván jelentkezni fog a későbbiekben.

<p>Kisebb csoportoknak tartunk nyelvből online órákat (1).</p>	<p>Ezt néhány nyelvtanár megoldotta, a saját csoportjait több részre osztotta. Ezt az oktatási szakaszt értékelve erre a kérdésre kitérünk majd.</p>
<p>Figyelmeztessünk, emlékeztessünk először, ne adjunk rossz jegyet rögtön (1).</p>	<p>A kérés, figyelmeztetés sajnos nem mindig volt elegendő. Nagy létszámú csoportok esetén nagyon nehéz számon tartani, ki mivel van elmaradva, kit figyelmeztettünk először, másodszor...</p>
<p>Legyen a tanárok között tudásmegosztás (1).</p>	<p>Már a karantén időszakában is volt tudásmegosztás, főleg a munkaközösségeken belül, de mindenképpen lesz ennek folytatása. Ahányan vagyunk, annyiféle tapasztalattal gazdagodtunk, ezek átadására, a felmerülő nehézségek, kérdések megoldási lehetőségeinek átadására szeptemberben is teret biztosítunk majd.</p>